

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO 2009 M. RUGPJŪČIO 26 D. ĮSAKYMO NR. D1-491 „DĖL NEVALSTYBINIŲ ORGANIZACIJŲ, KITŲ JURIDINIŲ IR FIZINIŲ ASMENŲ PASIŪLYMŲ DĖL SAUGOMŲ TERITORIJŲ STEIGIMO, JŲ RIBŲ IR APSAUGOS REŽIMO PAKEITIMO TEIKIMO IR NAGRINĖJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2017 m. birželio 5 d. Nr. D1-486

Vilnius

P a k e i ė i u Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugpjūčio 26 d. įsakymą Nr. D1-491 „Dėl Nevalstybinių organizacijų, kitų juridinių ir fizinių asmenų pasiūlymų dėl saugomų teritorijų steigimo, jų ribų ir apsaugos režimo pakeitimo teikimo ir nagrinėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir jį išdėstau nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL PASIŪLYMŲ DĖL SAUGOMŲ TERITORIJŲ STEIGIMO, JŲ RIBŲ KEITIMO TEIKIMO IR NAGRINĖJIMO TVARKOS APRAŠO IR PASIŪLYMŲ DĖL SAUGOMŲ TERITORIJŲ STEIGIMO, JŲ RIBŲ KEITIMO NAGRINĖJIMO KOMISIJOS SUDARYMO PATVIRTINIMO

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 23 straipsnio 9 dalimi ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 10 d. nutarimo Nr. 503 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą“ 1.17 punktu:

1. T v i r t i n u Pasiūlymų dėl saugomų teritorijų steigimo, jų ribų keitimo teikimo ir nagrinėjimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. S u d a r a u Pasiūlymų dėl saugomų teritorijų steigimo, jų ribų keitimo nagrinėjimo komisiją (toliau – komisija):

Martynas Norbutas – aplinkos viceministras, komisijos pirmininkas.

Nariai:

hab. dr. Linas Balčiauskas – Gamtos tyrimų centro Žinduolių ekologijos laboratorijos vadovas, vyriausiasis mokslo darbuotojas (kai jo nėra, – dr. Linas Ložys, Gamtos tyrimų centro Jūros ekologijos laboratorijos vadovas, vyresnysis mokslo darbuotojas);

Rūta Baškytė – Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus pavaduotoja;

Vidmantas Bezarus – Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos ir miškų departamento Saugomų teritorijų ir kraštovaizdžio skyriaus vedėjas;

Justina Čunderova – Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos ir miškų departamento Saugomų teritorijų ir kraštovaizdžio skyriaus vyriausioji specialistė;

Dalius Dapkus – Lietuvos aplinkosauginių nevyriausybinių organizacijų koalicijos atstovas (kai jo nėra, – Žymantas Morkvėnas, Lietuvos aplinkosauginių nevyriausybinių organizacijų koalicijos atstovas);

Donatas Dudutis – Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos ir miškų departamento direktorius;

Vilmantas Graičiūnas – Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos ir miškų departamento Gamtos apsaugos skyriaus vedėjas;

Edmundas Greimas – Lietuvos gamtos fondo direktorius;

Algirdas Klimavičius – Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos ir miškų departamento direktoriaus pavaduotojas;

dr. Valerijus Rašomavičius – Gamtos tyrimų centro Floros ir geobotanikos laboratorijos vadovas, vyresnysis mokslo darbuotojas (kai jo nėra, – dr. Mindaugas Dagys, Gamtos tyrimų centro Paukščių ekologijos laboratorijos jaunesnysis mokslo darbuotojas);

Vitalija Valantiejiienė – Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos Planavimo ir kadastro skyriaus vedėja;

Nerijus Žitkevičius – Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos Apsaugos ir tvarkymo skyriaus vedėjas.

Aplinkos ministras

Kęstutis Navickas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2009 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr.
D1-491 (Lietuvos Respublikos aplinkos
ministro 2017 m. birželio 5 d. įsakymo
Nr. D1-486 redakcija)

PASIŪLYMŲ DĖL SAUGOMŲ TERITORIJŲ STEIGIMO, JŲ RIBŲ KEITIMO TEIKIMO IR NAGRINĖJIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pasiūlymų dėl saugomų teritorijų steigimo, jų ribų keitimo teikimo ir nagrinėjimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato reikalavimus savivaldybių institucijų, nevyriausybinių organizacijų, kitų juridinių ir fizinių asmenų teikiamiems pasiūlymams dėl rezervatų, valstybinių parkų, draustinių, biosferos stebėsenos teritorijų, atkuriamųjų ir genetinių sklypų steigimo, jų ribų keitimo, kai tokios turi būti nustatomos pagal teisės aktus (toliau – saugomos teritorijos steigimo, jos ribų keitimo), gamtos paveldo objektų paskelbimo saugomais, taip pat pateiktų pasiūlymų nagrinėjimo procedūras.

2. Tvarkos aprašas netaikomas, kai nevyriausybinės organizacijos, fiziniai ir juridiniai asmenys teikia pasiūlymus dėl rengiamų saugomų teritorijų specialiųjų planų svarstymo su visuomene metu. Pastarieji pasiūlymai teikiami ir nagrinėjami pagal Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarimu Nr. 1079 „Dėl Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatų patvirtinimo“. Fizinių ir juridinių asmenų pasiūlymai nenagrinėjami, jei pasiūlymas pateikiamas nepraėjus 3 metams, kai buvo pakeisti saugomų teritorijų planavimo dokumentai ir šių asmenų pasiūlymai buvo išnagrinėti pagal Visuomenės dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarimu Nr. 1079, nekeičiama veiklos koncepcija, kryptys, tvarkymo prioritetai.

3. Teikiant siūlymus dėl valstybės saugomų gamtos paveldo objektų paskelbimo, vadovaujamosi Gamtos paveldo objektų vertinimo ir reikšmingumo nustatymo kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. D1-393 „Dėl Gamtos paveldo objektų vertinimo ir reikšmingumo nustatymo kriterijų aprašo patvirtinimo“.

4. Teikiant pasiūlymus dėl savivaldybių draustinių steigimo ir savivaldybių gamtos paveldo objektų paskelbimo, vadovaujamosi Savivaldybių draustinių steigimo ir savivaldybių gamtos paveldo objektų skelbimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 56 „Dėl Savivaldybių draustinių steigimo ir savivaldybių gamtos paveldo objektų skelbimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

5. Teikiant pasiūlymus dėl miško genetinių draustinių steigimo, vadovaujamosi Augalų (miško) genetinių draustinių nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. D1-374 „Dėl Augalų (miško) genetinių draustinių nuostatų patvirtinimo“.

6. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos suprantamos kaip jos apibrėžtos Saugomų teritorijų įstatyme, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme.

II SKYRIUS PASIŪLYMAS DĖL SAUGOMOS TERITORIJOS STEIGIMO, JOS RIBŲ KEITIMO

7. Savivaldybių institucijos, nevyriausybinės organizacijos, fiziniai ir juridiniai asmenys (toliau – pasiūlymų teikėjai) pasiūlymą dėl saugomų teritorijų steigimo, jų ribų keitimo (toliau –

pasiūlymas) teikia Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos (toliau – Tarnyba).

8. Pasiūlyme nurodoma:

8.1. juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinė arba fizinio asmens vardas, pavardė, adresas;

8.2. pagrindinė informacija apie teritoriją, su kuria susijęs Pasiūlymas:

8.2.1. savivaldybė, seniūnija, teritorijos schema (ne mažesniu kaip 1:10 000 masteliu), kurioje pažymimos esamos ir (ar) siūlomos saugomos teritorijos, jos ribos, gamtos vertybės, vietovių lokalizacija, kita svarbi informacija;

8.2.2. objekto, vietovės atitiktis saugomos teritorijos steigimo tikslams pagal Saugomų teritorijų įstatymą;

8.2.3. žemės nuosavybės forma (formos), informacija apie žemės savininkų ir valdytojų skaičių, vyraujančią žemės sklypų dydį;

8.2.4. esamos ir planuojamos veiklos rūšys, susijusios su žemės naudojimu;

8.2.5. veikla, daranti žalą gamtos vertybėms, vietovėms ar galinti joms pakenkti ir dėl to reikia ją nutraukti ar apriboti, arba planuojama veikla, dėl kurios siūloma keisti saugomos teritorijos ribas;

8.2.6. gamtos vertybių, vietovių išlikimą užtikrinanti veikla (jeigu tokia būtina);

8.2.7. teritorijos naudojimo perspektyvos, numatytos kompleksinio ir (ar) specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose;

8.3. kokio tipo ir ploto naują saugomą teritoriją siūloma steigti arba kaip pakeisti esamos saugomos teritorijos ribas. Pasiūlymai dėl ribų keitimo pateikiami 8.2.1 papunktyje nurodytoje schemoje.

9. Pasiūlyme pateikiant Tvarkos aprašo 8.2.2 papunktyje nurodytą informaciją, išsamiai aprašomi šie aspektai: gamtos vertybių, vietovių lokalizacija pažymima 8.2.1 papunktyje nurodytoje schemoje):

9.1. unikalūs ir (ar) tipiški gamtiniai ir (ar) kultūriniai kraštovaizdžiai;

9.2. unikalios žemės gelmių struktūros, atodangos, riedulynai, uolienų ar fosilijų kompleksai, kiti geologiniai objektai;

9.3. unikalios (išskirtinės vertės) ir (ar) tipiškos reljefo formos ar jų kompleksai (pvz., kalvos, gūbriai, upių slėniai, senslėniai, dubakloniai, raguvos ar raguvynai, žemyninės kopos ar jų kompleksai, kiti geomorfologiniai dariniai);

9.4. unikalūs ir (ar) tipiški hidrografinio tinklo elementai (pvz., ežerai ar jų dalys, natūralių upių ruožai);

9.5. rūšys, įrašytos į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 504 „Dėl Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašo patvirtinimo“, augalų bendrijos, įrašytos į Augalų bendrijų raudonosios knygos sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1998 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 237 „Dėl Augalų bendrijų raudonosios knygos sąrašo patvirtinimo“;

9.6. rūšys ir buveinės, dėl kurių teritorija atitinka paukščių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-358 „Dėl Paukščių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijų patvirtinimo“ ir (ar) buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, nustatytus Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 219 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“;

9.7. ypatybės, dėl kurių teritorija yra svarbi įgyvendinant Konvencijos dėl pelkių, turinčių tarptautinę reikšmę, ypač vandens ir pelkių paukščių apsaugai, Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvencijos, Migruojančių laukinių gyvūnų rūšių išsaugojimo konvencijos nuostatas;

9.8. kitos ypatybės, atitinkančios Saugomų teritorijų įstatyme nustatytus saugomos teritorijos steigimo tikslus.

10. Pasiūlyme turi būti nurodyta (esant galimybei pridėti atitinkami dokumentai), ar žinoma

žemės sklypų savininkų ir valdytojų nuomonė dėl Saugomos teritorijos steigimo, jos ribų keitimo.

11. Pasiūlymas dėl gamtinio rezervato, draustinio (įskaitant gamtinių rezervatų ar draustinių išskyrimą valstybiniuose parkuose ir biosferos rezervatuose), valstybinio parko, biosferos stebėsenos teritorijos steigimo turi būti pagrįstas mokslinių tyrimų išvadomis. Turi būti nurodyta, kokie tyrėjai ir kokiais metodais atliko tyrimus. Jeigu tyrimų rezultatai buvo skelbti, nurodyti jų publikavimo šaltiniai.

12. Atsižvelgiant į tai, kad gamtiniai rezervatai, atkuriamieji ir genetiniai sklypai gali būti steigiami tik valstybinėje žemėje, pasiūlyme steigti šias saugomas teritorijas ar keisti jų ribas turi būti pateikta informacija apie žemės nuosavybę ir privačios žemės išpirkimo poreikius.

13. Pasiūlyme steigti gamtinį rezervatą ar keisti jo ribas turi būti pagrįsta, kodėl gamtos vertybių, vietovių išsaugojimui būtina visiškai nutraukti bet kokią ūkinę veiklą.

14. Pasiūlyme steigti draustinį nurodoma, kokios rūšies draustinis ir dėl kokių priežasčių geriausiai užtikrintų šiuo metu teritorijoje vykdomos veiklos suderinamumą su gamtos vertybių, vietovių apsaugos interesais atsižvelgiant į Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 318 „Dėl Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatų patvirtinimo“.

III SKYRIUS PASIŪLYMŲ NAGRINĖJIMAS

15. Pasiūlymus nagrinėja aplinkos ministro sudaryta Pasiūlymų dėl saugomų teritorijų steigimo, jų ribų keitimo nagrinėjimo komisija (toliau – komisija). Komisiją sudaro ne daugiau kaip 13 narių, iš kurių komisijos pirmininką skiria aplinkos ministras.

16. Gavusi pasiūlymą, Tarnyba įvertina, ar jame ir pridedamuose dokumentuose pateikiama informacija atitinka Tvarkos apraše keliamus reikalavimus.

17. Tarnyba, įvertinusi pasiūlymą ir nustačiusi, kad pasiūlymas prieštarauja Tvarkos aprašo 2 punkto reikalavimams, tokio pasiūlymo komisijai nagrinėti neteikia.

18. Tarnyba, nustačiusi, kad pateiktas pasiūlymas neviseškai atitinka ar neatitinka reikalavimų, išvardintų šios Tvarkos 8–14 punktuose, ir trūkstamos informacijos neturi arba negali gauti teisės aktų nustatyta tvarka iš kitų institucijų, per 5 darbo dienas nuo pasiūlymo gavimo dienos kreipiasi raštu į pasiūlymo teikėją prašydama pateikti papildomą informaciją. Nustato terminą trūkstamai informacijai pateikti ar kitiems trūkumams pašalinti ir praneša, kad pasiūlymo nagrinėjimas stabdomas, kol bus gauta papildoma informacija.

19. Jeigu per nustatytą terminą papildoma informacija nepateikiama, pasiūlymas nebenagrinėjamas. Dokumentų originalai grąžinami pasiūlymo teikėjui ir nurodoma grąžinimo priežastis. Tarnyba pasilieka pasiūlymo ir gautų dokumentų kopijas.

20. Jeigu pateiktas Pasiūlymas atitinka šio Tvarkos aprašo 8–14 punktuose keliamus reikalavimus arba trūkstamą informaciją gali gauti arba ja disponuoja Tarnyba, ji organizuoja komisijos posėdį.

21. Organizuodama posėdį, Tarnyba:

21.1. jeigu siūloma keisti saugomos teritorijos ribas, pakviečia ribų plano rengėjus;

21.2. prireikus pakviečia atitinkamų sričių ekspertų, specialistų, kurie pagal kompetenciją padeda išnagrinėti pasiūlymą;

21.3. parengia preliminarą informaciją apie lėšų poreikį ir galimus terminus pasiūlymui įgyvendinti;

21.4. ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki komisijos posėdžio dienos pateikia posėdžio medžiagą komisijos nariams, taip pat 21.1 ir 21.2 punktuose nurodytiems asmenims.

22. Komisija gali nagrinėti pasiūlymą ir priimti dėl jo sprendimus, jeigu posėdyje dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 komisijos narių. Posėdžiams vadovauja komisijos pirmininkas (jei jis negali dalyvauti, – kitas pirmininko paskirtas narys). Sprendimai priimami balsuojant, paprasta balsų dauguma. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemia posėdžio pirmininko balsas. Komisijos sprendimai įforminami posėdžio protokolu. Komisijos posėdžius protokoluoja Tarnybos atstovas.

23. Dėl svarstomo pasiūlymo komisija gali:

23.1. rekomenduoti inicijuoti papildomus gamtos vertybių, vietovių tyrimus;

23.2. pritarti pasiūlymui, tačiau rekomenduoti inicijuoti kitos kategorijos ar tipo saugomos teritorijos steigimą, kitokių ribų keitimą, nei pasiūlymo teikėjas buvo nurodęs;

23.3. pritarti pasiūlymui ir rekomenduoti inicijuoti saugomos teritorijos steigimą, jos ribų keitimą;

23.4. pritarti gamtos paveldo objektų steigimui;

23.5. nepritarti pasiūlymui (nurodant motyvuotas priežastis) ir neteikti rekomendacijos dėl saugomos teritorijos steigimo, jos ribų keitimo inicijavimo, gamtos paveldo objektų steigimo.

24. Komisijos sprendimai įforminami posėdžio protokolu, kuriame pateikiama visa svarstyta informacija, motyvuoti siūlymai, motyvuotas pritarimas ar nepritartimas. Šio protokolo pagrindu ruošiamą rekomendaciją, kuri teikiama aplinkos ministrui.

25. Informacija apie komisijos rekomendacijas, finansines galimybes ir terminus, reikalingus saugomos teritorijos specialiojo planavimo dokumentui parengti, papildomiems gamtos vertybių, vietovių tyrimams organizuoti skelbiama Aplinkos ministerijos ir Tarnybos interneto svetainėse.

26. Atsižvelgdamas į komisijos rekomendaciją, aplinkos ministras priima motyvuotą sprendimą dėl pateikto pasiūlymo. Priimti sprendimai skelbiami Aplinkos ministerijos ir Tarnybos interneto svetainėse.

27. Aplinkos ministrui priėmus sprendimą, susijusį su saugomos teritorijos specialiojo planavimo dokumento parengimu ar keitimu, papildomų gamtos vertybių, vietovių tyrimų organizavimu, Aplinkos ministerijos administracijos padaliniai, įstaigos prie ministerijos ir kitos ministerijos reguliavimo sričiai priskirtos įstaigos pagal kompetenciją parengia teisės aktų projektus, kitus dokumentus, reikalingus sprendimui įgyvendinti, atlieka kitus su tuo susijusius veiksmus.

28. Aplinkos ministrui priėmus sprendimus, susijusius su saugomos teritorijos specialiojo planavimo dokumentų pakeitimais, vadovaudamiesi Teritorijų planavimo įstatymu, Aplinkos ministerijos administracijos padaliniai per 20 darbo dienų nuo aplinkos ministro atitinkamo sprendimo priėmimo dienos parengia motyvuotą siūlymą dėl specialiojo planavimo dokumento keitimo jį tvirtinusiai institucijai.

29. Tarnyba per 10 darbo dienų nuo aplinkos ministro sprendimo priėmimo dienos parengia ir išsiunčia atsakymą Pasiūlymo teikėjui.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Aplinkos ministro sprendimai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 188602370, Teisės aktų informacinė sistema
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugpjūčio 26 d. įsakymo Nr. D1-491 „Dėl Nevalstybinių organizacijų, kitų juridinių ir fizinių asmenų pasiūlymų dėl saugomų teritorijų steigimo, jų ribų ir apsaugos režimo pakeitimo teikimo ir nagrinėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2017-06-05 Nr. D1-486
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Kęstutis Navickas, Ministras
Sertifikatas išduotas	KĘSTUTIS NAVICKAS, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2017-06-06 09:31:50
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2017-06-06 09:32:46
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2016-12-15 - 2019-12-15
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	eSeimas. Teisės aktų informacinė sistema (TAIS), versija 1.2.40
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Metadata entry "Index of the case (volume) the document is assigned to" must be specified Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2017-06-08)
Paieškos nuoroda	https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=40c9b68249e111e7b465dc41e35792b9
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2017-06-08 01:26:01 TAIS